การศึกษาเรื่องนี้มีจุดมุ่งหมายเพื่อเข้าใจถึงปัจจัยสำคัญที่เป็นมูลเหตุให้เกษตรกรตัดสินใจเข้าร่วม โครงการผลิตกุ้งก้ามกรามาตรฐานการปฏิบัติทางประมงที่ดี โดยเก็บรวบรวมข้อมูลจากเกษตรกรผู้เข้าร่วม โครงการฯ ปี พ.ศ. 2546 ในพื้นที่จังหวัดสุพรรณบุรี จำนวน 126 ราย โดยการสัมภาษณ์ วิเคราะห์ด้วย เครื่องคอมพิวเตอร์ โปรแกรมสำเร็จรูป SPSS for windows เพื่อนำเสนอผลการศึกษา โดยใช้ ค่าร้อยละ ค่าความถี่ ค่าเฉลี่ย ค่าต่ำสุด ค่าสูงสุด ค่าสถิติไคสแควร์ (Chi-square) และค่าแครเมอร์วี (Cramer' V) ผลการศึกษามีดังนี้

เกษตรกร มีอายุเฉลี่ย 43.7 ปี จบการศึกษาระดับประถมศึกษา เป็นสมาชิกสถาบันทางการเกษตร มีจำนวนสมาชิกในครัวเรือนเฉลี่ย 4.6 คน มีจำนวนแรงงานในภาคการเกษตรเฉลี่ย 2.24 คน มีขนาดพื้นที่ ถือครองเฉลี่ย 24.5 ไร่ มีพื้นที่ในการเลี้ยงกุ้งก้ามกรามเฉลี่ย 19.5 ไร่ มีรายได้ทั้งหมดเฉลี่ย 404,655.79 บาทต่อครัวเรือน จากการเลี้ยงกุ้งก้ามกรามเฉลี่ย 18,607.70 บาท/ไร่

เกษตรกร มีประสบการณ์ในการเลี้ยงกุ้งก้ามกรามเฉลี่ย 11.26 ปี สามารถเลี้ยงได้เฉลี่ย 1.18 ครั้ง/ปี ใช้ระยะเวลาในการเลี้ยงเฉลี่ย 10.27 เดือน/รุ่น เลือกพื้นที่ใกล้แหล่งน้ำ โดยใช้น้ำจากคลองชลประทาน ส่วนใหญ่ไม่มีบ่อพักน้ำ มีการแบ่งพื้นที่การใช้เป็นสัดส่วนชัดเจน เตรียมบ่อเฉลี่ย 24.8 วัน ใช้เวลาเตรียมน้ำ เฉลี่ย 5.11วัน ระดับน้ำก่อนปล่อยลูกพันธุ์กุ้งเฉลี่ย 89.68 ซ.ม. สายพันธุ์ที่นิยมเลี้ยง ซี พี เอฟ ซึ่งได้จากฟาร์ม เอกชน มีอัตราปล่อยลูกพันธุ์กุ้งเฉลี่ย 42,562.7 ตัว/ไร่ และทำการอนุบาลลูกกุ้งก้ามกรามก่อนย้ายลงบ่อเลี้ยง ใช้อาหารเม็ดสำเร็จรูปโดยมีอัตราการให้อาหารเฉลี่ย 10,373.41 กก./รุ่น ทำการตรวจเซ็คสุขภาพกุ้งเฉลี่ย 1.42 ครั้ง/เดือน ตรวจเซ็คคุณภาพน้ำ เฉลี่ย 1.27 ครั้ง/เดือน เปลี่ยนถ่ายน้ำเฉลี่ย 5.19 ครั้ง/เดือน จับกุ้งก้ามกรามเฉลี่ย 5.3 ครั้ง/ปี ต้นทุนในการเลี้ยงกุ้งก้ามกรามเฉลี่ย 12,571.30 บาท/ไร่

เกษตรกรที่เข้าร่วมโครงการได้รับการแนะนำด้านวิชาการจากเจ้าหน้าที่ประมง ประสบการณ์ และญาติ พี่น้อง ได้รับการตรวจสอบพื้นที่ก่อนเข้าร่วมโครงการ มีการตรวจเยี่ยมฟาร์มจากเจ้าหน้าที่โครงการเฉลี่ย 1.37 ครั้ง/ปี ได้รับการตรวจสอบคุณภาพฟาร์มและได้รับใบรับรองมาตรฐานฟาร์ม ในขณะเดียวกันเกษตรกร ประสบปัญหามากในเรื่อง ราคาอาหารกุ้งก้ามกรามสูง ราคาผลผลิตตกต่ำ และปัญหาแหล่งน้ำ

ปัจจัยที่เป็นมูลเหตุทำให้เกษตรกรตัดสินใจเข้าร่วมโครงการในระดับมาก คือ เป็นวิธีการเลี้ยงที่ ปลอด ภัย และการได้รับการส่งเสริมจากเจ้าหน้าที่และในระดับน้อย คือ การได้รับคำแนะนำจากเพื่อนบ้าน การเป็น สมาชิกกลุ่ม ผลตอบแทนจากการเข้าร่วมโครงการสูง มีราคาสูง การมีตลาดรองรับที่แน่นอน การมีพื้นที่เหมาะ สมในการเลี้ยง ความสม่ำเสมอในการส่งน้ำ ผลผลิตมีคุณภาพตามตลาดต้องการ มีความยั่งยืนในการประกอบ อาชีพ สามารถปฏิบัติตามข้อกำหนดได้ง่าย จำนวนผลผลิตที่ได้มีปริมาณสูง รูปแบบและวิธีการเลี้ยงไม่ยุ่งยาก และระยะเวลาในการเลี้ยงไม่นาน

ปัจจัยที่ไม่เป็นมูลเหตุคือ การเป็นผู้นำชุมชน การมีภาระหนี้สิน การสนับสนุนสินเชื่อ การมีจำนวน สมาชิกในครอบครัวเพียงพอ การมีไฟฟ้าภูมิภาคเข้าถึงฟาร์ม การมีเส้นทางคมนาคมสะดวกสบาย การประชาสัมพันธ์จากหน่วยงานรัฐ การรับข่าวสารจากสื่อต่างๆ การได้รับบริการด้านความรู้เกี่ยวกับการเลี้ยง กุ้งก้ามกราม การได้รับการตรวจเยี่ยมจากเจ้าหน้าที่ ความถี่ในการส่งเสริม และการได้รับการตรวจสอบสาร ตกค้าง

TE 163508

The aim of the study was to understand factors affecting decision – making of the farmers towards participating in the production freshwater prawn culture under Good Aquaculture practice (GAP) Project. A total of 126 farmers in Changwat Suphan Buri was respondents in 2003. Research data gathered by direct interview and was subsequently proceeded using SPSS for Windows computer package and the findings obtained expressed as percentage, frequency, arithmetic means, maximum – minimum, Chi – square and Cramer' V tests. The findings could be summarized as follows.

Most farmers were the average age of 43.7 years old, completed elementary education, family size of 4.6 persons and of these 2.24 persons were family labour. Total area held by these farmers was 24.5 rai and 19.5 rai was used for fresh water prawn raising. Their average household annual income was 404.655.79 Baht in which 18,607.70 Baht from prawn raising.

On average, they had 11.26 years of fresh water prawn raising experience, took 10.27 months to raise one crop and 1.18 crop was raised per year. The farmers selected the area which irrigation water could be accessed and they did not have farmponds specifically aimed to store the water. Farming area was well laid out. Pond and water preparation took a period of 24.8 and 5.11 days respectively. Water in the pond was maintained at 89.68 cm in the onset of the raising which CPF breed of fresh water prawn produced by private and was used at the rate of 42,562.7 animal/rai. The young prawns were nursed before releasing into the raising pond. The prawns were fed with pelleted feed which 10,373.41 kg. was used per crop. Health condition of these prawns was examined 1.42 time/month. Exanimation of water quality and water exchange were performed 1.27 and 5.19 times/month, respectively and catching performed 5.3 times / year. The average investment cost of fresh water prawn raising, was 12,541 Bath / rai.

These farmers participants received technical advices and gained experiences from the Provincial Office of Fishery, relatives and neighbors and farm visits 1.37 times/year for the examination of farm condition, farm quality and standard certification. The problems faced at high level included high feed price, low product price and insufficient water supply.

The factors influencing on farmers' decision at high level were 1) safe prawn raising 2) Staff's Promotion. A low level were 1) neighbor's advices 2) being group members 3) higher benefit from joining the program 4) the high product price 5) certain market available 6) proper farm site 7) consistency of water supply 8) product quality as the markets require 9) the career sustainability 10) being able to follow the regulations 11) high quantity of the product 12) simple way of raising 13) short period of raising. No influence on decision were 1) being the community leader 2) having debts 3) financing support 4) enough family labour 5) accessibility of electricity system to the farm 6) comfortable transportation route 7) public relations from the government agents 8) information from various media 9) academic services on prawn raising 10) government staff visit 11) promoting frequency and 12) having toxic—substance check